

**IN MEMORIAM KAREL DIERICKX
(19 APRIL 1940 – 06 DECEMBER 2014)**

Geachte mevrouw Dierickx, Beste Griet,

Geachte familieleden van Karel, Vast Secretaris, Voorzitter van de Academie, Bestuurder van de Klasse, Geachte genodigden, Consorores en Confraters.

Karel Dierickx was die avond niet komen opdagen. We hadden hem allemaal verwacht op de vernissage in de Zebrastraat van onze vriend fotograaf Dirk Vermeirre; een tentoonstelling van kunstenaarsportretten die door de artiesten op hun beurt waren bewerkt.

De foto van Karel was eenvoudig; zittend in zijn atelier starend met een neerwaartse blik. Karel had er zich eigenlijk gemakkelijk van af gemaakt. Gewoon een tekeningetje op de foto geplakt. Een vage zenuwachtige schets van een doodshoofd. Onderaan het met zwart omrande blad onder de handtekening en de datering 2011 had hij nerveus "La Muerte" gekrast. Zijn afwezigheid was een kwestie van balans. Hij zou de pret niet drukken. Een kwestie van pudeur.

De dag na de vernissage trof ik Karel bij de vriendelijke apothekeres van de Zwijnaardsesteenweg. Hij wachtte als een kwajongen geduldig tot de winkel goed volgelopen was om dan van helemaal achteraan luidop te vragen hoeveel van die pillen, die gekend zijn als stimulerend voor de man, hij al dan niet voor of na het eten moest slikken. Zonder antwoord maar met een "smile" als een sint jakobsschelp, nodigde hij mij uit voor een koffie bij boekhandel Walry iets verderop, waar hij mij met een breed gebaar uitlegde dat hij deze nacht alweer een mislukt schilderij had omgetoverd tot een "parel van Karel". "Le rire est la politesse du désespoir" zei Boris Vian. Karel was een zeer beleefd man...

Zoals de baanbrekende humanisten van de 16de eeuw, die schizofreen filosoof waren in het leven en zot in hun werk of net omgekeerd, zo ook was Karel een averechtse Breughel. De verfijning van het oeuvre, de poëzie van de toets, de equilibrist die strijdige kleuren verzoende, de elegantie waarmee met de kunstgeschiedenis werd omgesprongen, Matisse, Morandi, Gust de Smet, de dialectiek met de beelden uit het verleden die hij "par coeur", vanuit het hart kende, dit alles moest beschermd en afgeschermd worden met een dikke laag badinerie.

"Karel was een elegante mens, die zijn eigen paradox goed bewaakt heeft. Hij was heel dikwijls het tegenovergestelde van zichzelf, hij was rauw en hij was hoffelijk" schreef confrater Lukas Van Den Abeele. "Hij was een zeer betrokken, welgemutste en tegelijk serieuze kunstenaar-docent. Zijn humor kon mensen uit de put helpen. Hij kon meedogenloos zijn, manipulatief en zeer meedogend" (Anne-Mie Van Kerckhoven).

In 1995 werd Karel lid van de Koninklijke Vlaams Academie van België. Paul Van Gijsegem was zijn peter. In 2006 werd hij bestuurder van deze Klasse.

Hij was in de jaren zestig vertrokken vanuit "De Nieuwe Figuratie" om, in de zeventiger jaren een heel eigen vorm van impressionisme te ontwikkelen. Jean Clair, de toekomstige conservator van het *Musée Picasso* in Parijs en lid van de *Académie Française*, merkte hem op, en plaatste hem in een nieuwe kunststroming die hij waarnam, en die hij de naam "*La nouvelle Subjectivité*" meegaf. Karel prijkte in het kortstondige maar uitstekend kunsttijdschrift "Clés" naast o.a. Ronald Kitaj en David Hockney. In 1984 vertegenwoordigde hij ons land op de Biënnale van Venetië. Tot aan zijn overlijden op 6 december volgden tentoonstellingen in belangrijke galerieën en musea in snel tempo, alsmede publicaties:

Jean Briance en Clivages in Parijs, Isy Brachot, Brussel, Hachmeister, Münster, College of Art, Kanazawa, Japan, het S.M.A.K., Gent, het Museum van Elsene, publicaties door Jean Clair, Roland Jooris, Stefan Hertmans, Bernard Dewulf, Jan Hoet om er maar enkele te noemen.

Karel hield van tekeningen en schetsboekjes, die hij op een quasi erotische manier koesterde; het intieme idiolect van de kunstenaar waarmee het leven zelf wordt ondervraagd in haar onbestendigheid en metamorfoses. "*Potlood, leven scheppend, gom, dodend, laten gemakkelijk de overgang van de ene naar de andere wereld weergeven, van begin naar einde*"(Willem Elias). "*Hij veegde, verfrommelde, herstelde, kwetste, bestrafte, depte (..). Telkens moest het bestaan overgedaan worden*"(Lukas Van Den Abeele). In de complexiteit van de tekening lag ergens het ware referent verscholen, door de toeschouwer te ontdekken en waarschijnlijk voor eenieder verschillend.

Schilderijen, sculpturen en tekeningen vochten dezelfde oorlog uit maar met andere middelen. Ze begeleidden allen wat onze zuiderburen "*l'évanescence*", het quasi onmerkbaar verdwijnen, noemen. De ene wat tactieler en zwaarder dan de andere. De patina met de bunsenbrander, met verweerde penselen of met het vlakke van de handpalm. Ze evolueerden van zachte vervagende stilleven en landschappen naar de stoere picturale taal van de tachtiger jaren om te eindigen met wat ik de valse grijzen van de laatste decennia zou willen noemen. Vals omdat ze uiteindelijk ontstonden uit het fragiele evenwicht tussen kleuren die complementair zijn en elkaar zouden uitsluiten of fagocyteren, ware het niet dat de hand van Karel, de purpers, de blauwgroenen, het paars, het oranje en het geel zo ordende, dat ze elkaar ondersteunden en soms versterkten in een soortement grijs dat allesbehalve grijs was!

Ik zou willen eindigen met Karel zelf. In zijn bijdrage in "*Mee met Morgen*" lezen we: "*Interessante schilderijen dragen een mysterie in zich dat leidt naar ontroering. Dat is volgens mij de essentie*".

Meer heb ik nu niet te zeggen.

Michel Buylen - 18/02/2015